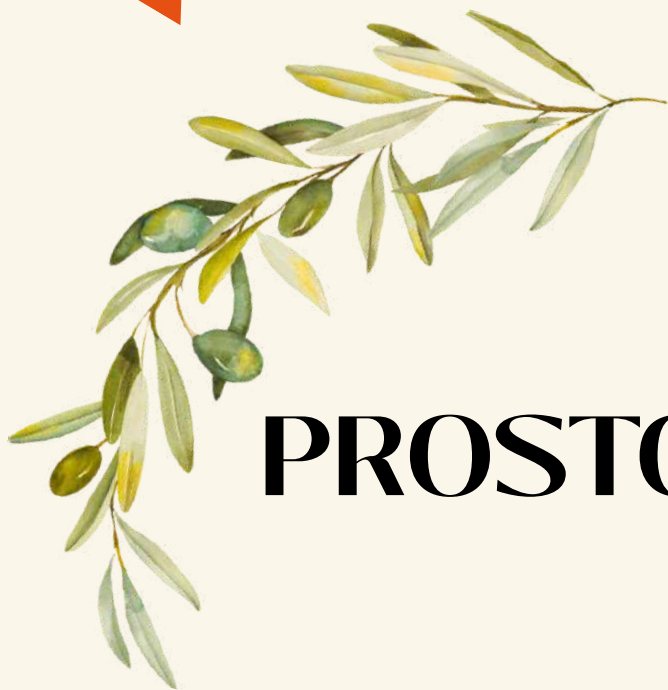
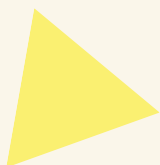

PROSTOVOLJSTVO

YPSILON

ZIP

ABC
ACCELERATOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Brošura je nastala v okviru projekta
Prostovoljstvo za aktivno državljanstvo, ki je
sofinanciran s strani Ministrstva Republike
Slovenije za javno upravo (MJU).
Brošura predstavlja mnenje avtorjev in ne
predstavlja mnenje MJU.

Avtorja besedila:

Manca Ivanjko, Zavod Ypsilon

Filip Pavšek, Zavod Za in Proti

Grafična podoba:

Mateja Gudelj

Ljubljana, julij 2025

ZIP
YPSILON

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Etična načela v prostovoljskem delu

Biti prostovoljec pomeni več kot le pomagati – pomeni delovati odgovorno, spoštljivo in varno.

- **Odgovorni smo za oceno tveganj in varnost mladih** pri vseh aktivnostih, vključno s fizično in psihično varnostjo.
- **Ukrepati moramo**, če je varnost ali dobro počutje otroka ali mlade osebe ogroženo, ne glede na to, ali gre za otroka, s katerim neposredno sodelujemo, ali ne.
- **Oceniti moramo**, ali lahko ukrepamo sami ali je potrebna pomoč drugih pristojnih oseb ali institucij.
- **Spoštovati moramo zaupnost** informacij, ki nam jih mladi zaupajo, razen če bi njihovo prikrivanje ogrozilo varnost ali dobro počutje mladih.
- **Nikoli ne smemo ignorirati družbenih nepravilnosti** (kot so diskriminacija) in moramo aktivno delovati za spodbujanje pozitivnih vrednot in odpravo nepravilnosti.
- **Spodbujati moramo mlade k sodelovanju** v mladinskih organizacijah, javnih strukturah in družbi, da aktivno prispevajo k kreiranju boljše skupnosti.
- **Zavedati se moramo**, da lahko naše odgovornosti do različnih zainteresiranih strani povzročijo navzkrižja interesov.

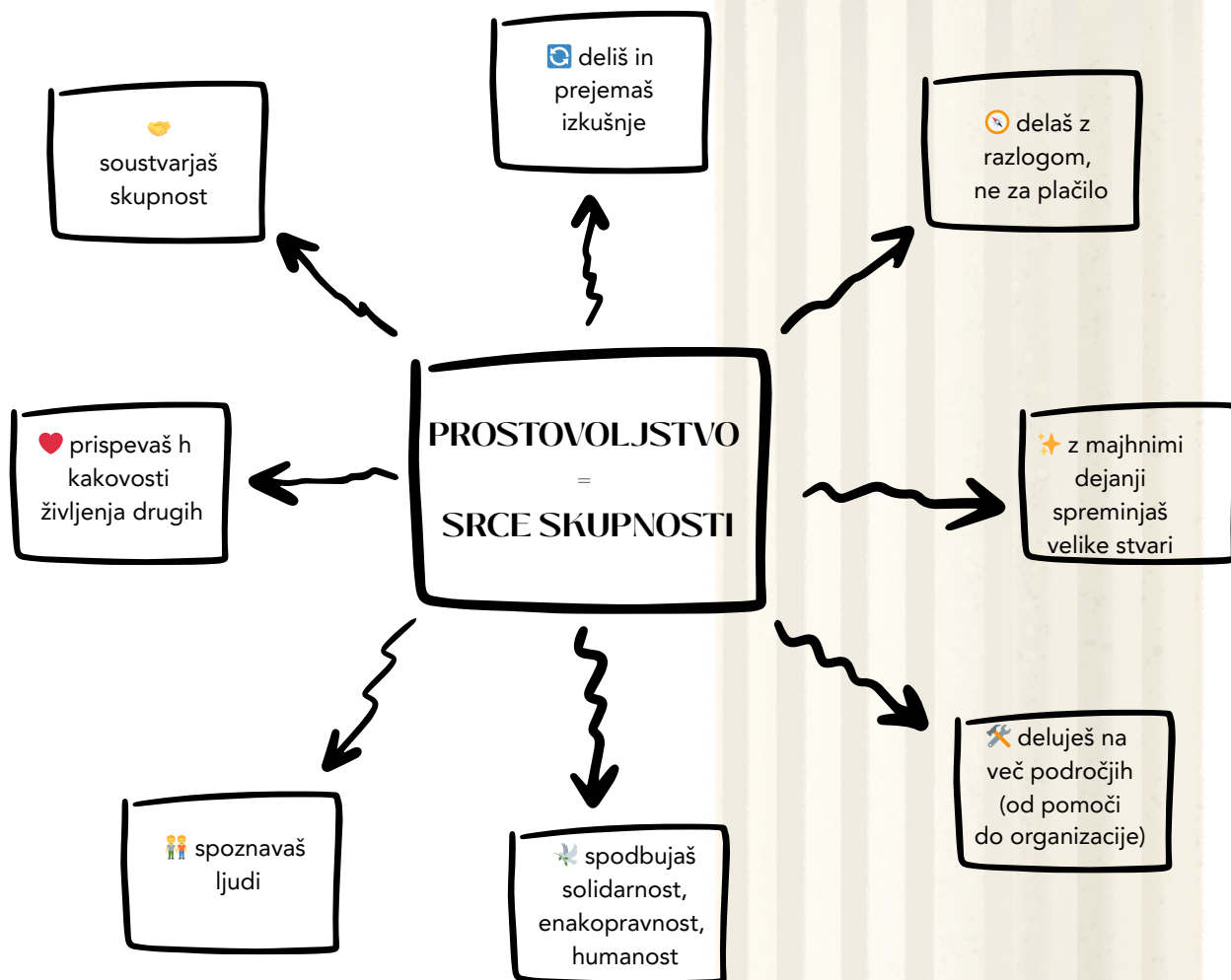
- **Delovati moramo odkrito in iskreno**, mladim omogočiti dostop do ustreznih informacij ter jih podpirati pri odločanju o programskih aktivnostih.
- **Ravnati moramo v skladu z veljavnimi zakoni in pravili**, ki jih določa program/organizacija.
- **Biti moramo odprti za usposabljanja in izobraževanja** ter jih aktivno iskati, da bi izboljšali svoje strokovne kompetence.
- **Razvijati moramo zavedanje o tem**, kako naše osebne vrednote vplivajo na delo z mladimi in na etična načela, ki jih upoštevamo.
- **Preizpraševati moramo etična načela in standarde**, sodelovati v razpravah s kolegi ter prispevati k razvoju strokovnih standardov, ki izboljšajo delovanje organizacije/programa in izkušnje udeležencev.
- **Zagotoviti moramo**, da so zaposleni, prostovoljci in udeleženci programa seznanjeni z veljavnimi etičnimi in poklicnimi načeli.
- **Pripravljeni moramo biti** na pravilno interpretacijo, razpravo in pojasnjevanje etičnih načel, da se prepreči njihova napačna uporaba.
- **Vzdrževati moramo kulturo odprtega pogovora**, kjer se spodbuja diskusija o etičnih dilemah in izzivih v delu z mladimi.
- **Vključevati moramo vse deležnike** v procese revizije, da zagotovimo njihovo upoštevanje in relevantnost.

Kaj sploh je prostovoljstvo?

Prostovoljstvo ni le pomoč. Je prostor za rast, povezovanje in spremembe.

Z majhnimi dejanji spreminjamo velike stvari – brez plačila, a z močnim razlogom.

To je priložnost, da soustvarjaš skupnost, deliš in prejemaš znanje, razvijaš solidarnost ter osebno rasteš.

Kaj o prostovoljstvu pravijo drugi?

Da ne govorimo samo mi, smo v Zavodu Ypsilon izvedli anketo o prostovoljstvu. Odgovorilo je 80 ljudi, starih od 10 do 69 let.

- 70 % vprašanih je že opravljalo prostovoljsko delo.
- Največkrat so prostovoljci povedali, da jih žene:
 - želja po prispevanju k **skupnosti** (71,4 %),
 - želja po učenju novih **veščin** (66,1 %),
 - in osebni **interes za področje**, ki ga pokriva organizacija (57,1 %).
- Večina prostovoljcev prispeva **1–2 uri časa/teden** – šteje že malo, če je od srca!
- Ko smo jih vprašali, kaj jim pri prostovoljskem delu **največ pomeni**, jih je največ izpostavilo:
 - možnost samostojnega ustvarjanja (64,3 %)
 - in fleksibilen urnik (58,9 %)
- Skoraj polovica ljudi za prostovoljstvo izve **od prijateljev ali znancev** (48,2 %) – kar pomeni, da priporočilo res šteje. Včasih je dovolj en pogovor.
- In če se sprašuješ, ali se prostovoljstvo splača tudi, če še nikoli nisi bil_a del tega sveta:
 - več kot polovica tistih, ki niso prostovoljci, **pozna koga, ki je prostovoljec**.
- In za konec:
 - **81,3 % meni, da je prostovoljstvo pomembno za družbo**
 - **77,6 % pa, da je pomembno za osebni razvoj**

*kar pomeni:
hočemo prispevati,
ampak po svojih pravilih.
Fair, ane?*

Torej... zakaj ne? Poskusi, naredi nekaj po svoje – in pri tem mogoče odkriješ nekaj tudi o sebi.

Kaj prostovoljstvo pomeni mladim?

Iz prve roke – kako mladi doživljajo prostovoljsko izkušnjo na Zavodu Ypsilon.

Kot prostovoljka pri Zavodu Ypsilon imam priložnost razvijati številke nove veščine, kot npr. grafično oblikovanje in digitalni marketing. Ob tem mi veliko pomeni tudi to, da lahko s svojim znanjem in časom pomagam drugim ter prispevam k pozitivnim spremembam v skupnosti.

Veseli me, da sem skozi prostovoljstvo spoznala veliko navdihujočih ljudi, sodelovala pri različnih projektih in se udeležila številnih festivalov ter drugih dogodkov. - Valerija, 29

Prostovoljstvo se mi zdi zelo koristno, saj razvijam različne veščine. Hkrati pa pridobivam nova znanja in spoznavam zanimive ljudi. - Maša, 22

Prostovoljstvo na Zavodu Ypsilon mi je dalo priložnost, da sem soustvarjala izobraževalne in podjetniške dogodke z navdihujočo ekipo, nadgrajevala svoje organizacijske in komunikacijske veščine ter rasla tako osebno kot profesionalno. Sodelovala sem pri pripravi vsebin, promociji in izvedbi dogodkov, kjer sem se naučila delati pod pritiskom in hkrati ohranjati kreativnost. Ob tem sem stkala dragocene povezave in spoznala, kako močna je moč sodelovanja, skupne vizije in iskrenih pogovorov. - Jerneja, 24

Kdo skrbi za prostovoljstvo?

Si že kdaj pomislil_a, kdo v Sloveniji skrbi za to, da ima prostovoljstvo sistem, podporo in pravi prostor, da raste? Med drugim prav to počne **Ministrstvo za javno upravo** (MJU), ki med številnimi nalogami skrbi tudi za razvoj in promocijo prostovoljstva.

MJU je državni organ, ki se ukvarja z javnim sektorjem – od digitalizacije do izboljševanja delovanja države. A za mlade je morda najbolj zanimivo prav to, da podpira organizacije in projekte, ki omogočajo vključevanje mladih v skupnost. Skozi razpise, podporo in strateške dokumente gradi temelje, na katerih stoji organizirano in kakovostno prostovoljsko delo.

Na področju prostovoljstva skrbi za sistemsko podporo, razvoj nacionalnega programa in krepitev vloge prostovoljskih organizacij. Tako prispeva k temu, da prostovoljci ne ostanejo neopaženi – temveč da dobijo priznanje, mentorstvo, izkušnje in vrednost, ki jih lahko odnesejo tudi na trg dela.

In ja – prav zaradi njihove podpore lahko tudi mi ustvarjamo projekte, v katerih mladi soustvarjamo, spreminjamo in rastemo skupaj.

SI VEDEL_A, DA...?

Ministrstvo za javno upravo (MJU) je tisti del države, ki skrbi, da prostovoljstvo ni le dobra volja – ampak ima tudi strukturo, podporo in sistem!

Pomaga organizacijam, kot je Zavod Ypsilon, da razvijamo projekte, kjer mladi soustvarjamo, rastemo in delamo konkretne družbene premike.

Brez MJU bi bilo manj razpisov, manj podpore za mentorstvo in manj možnosti za tvojo aktivno vlogo v družbi.

MJU gradi prostor, kjer se prostovoljstvo ne jemlje za samoumevno – ampak za vrednoto, ki jo je treba negovati.

*V Sloveniji imamo poseben vpisnik za
prostovoljske organizacije.
Leta 2023 jih je bilo vpisanih že 2.486!
Ta - prostovoljstvo živi!*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Zavod Ypsilon

KAJ JE ZAVOD YPSILON?

Zavod Ypsilon je prostor, kjer *ideje postanejo akcija, mladi glasovi postanejo slišani*, in kjer *rast ni samo beseda, ampak način življenja*. 💡

Ustanovljen z vizijo, da mlade med 15. in 35. letom opolnomoči za aktivno državljanstvo, podjetnost in družbeno odgovornost, Zavod Ypsilon že več kot desetletje ustvarja priložnosti, kjer se lahko učiš, povezuješ in narediš razliko.

KAJ NAS ŽENE?

Verjamemo v družbo, kjer so mladi *sooblikovalci sprememb*. Zato vlagamo v znanje, mentorstvo, prostovoljstvo in skupnost.

KAJ POČNEMO?

- Organiziramo delavnice in izobraževanja za osebni in karierni razvoj.
- Gradimo močno mentorsko mrežo (*Uči se od najboljših*), ki mladim pomaga najti pravo pot.
- Povezujemo prostovoljce z izkušnjami, ki štejejo – za življenje, CV in srce.
- Spodbujamo aktivno participacijo – v lokalnem okolju, v družbi in v Evropi.

YPSILON

=

*prostor za tiste,
ki razmišljajo drugače,
delajo drugače
in želijo pustiti pečat.*

ZAKAJ SE NAM PRIDRUŽITI?

- ▶ Ker je to kraj, kjer tvoja mnenja štejejo.
- ▶ Ker lahko tu odkriješ, kaj te res zanima – in dobiš podporo, da to razviješ.
- ▶ Ker srečaš izjemne ljudi – mentorje, prostovoljce in soustvarjalce prihodnosti.
- ▶ Ker smo tu, da skupaj premikamo meje. 🌈

ODKLENI VEČ

Za in proti – Zavod za kulturo dialoga

Za in proti (ZIP) je nevladna organizacija, ki skrbi, da mladi v Sloveniji znajo debatirati, razmišljati kritično in voditi odprt dialog o družbenih vprašanjih. Delujemo na osnovnošolski, srednješolski in univerzitetni ravni

ter izvajamo: debatna tekmovanja in šole, delavnice za učence, učitelje in mladinske delavce, izobraževanja o kritičnem mišljenju, javne forume, razprave in javne debate.

Svoje delo gradimo na znanju, metodologiji in razvoju pedagoških gradiv, ki mladim omogočajo, da postanejo glasni, jasni in pripravljeni na družbene izzive.

IZVEDI VEČ

ZIP

O debati

Debata je več kot le argumentiranje – je šola mišljenja in izražanja. Nauči te:

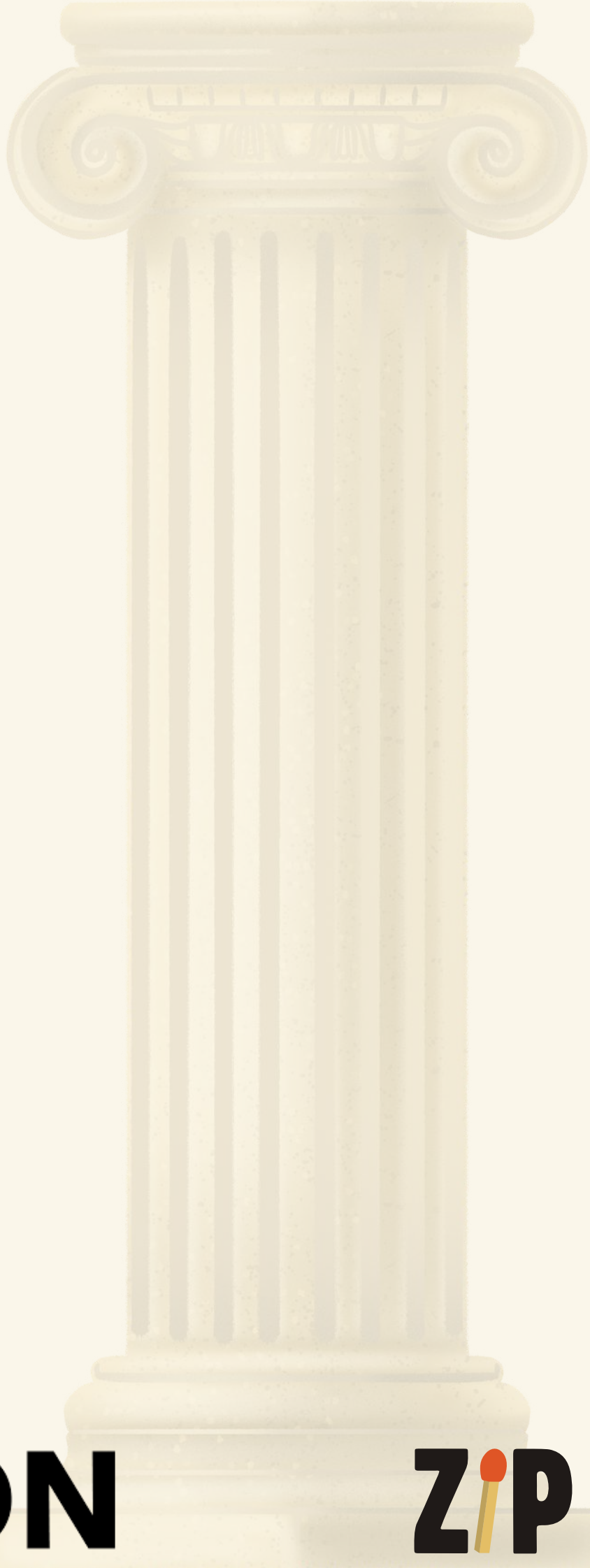
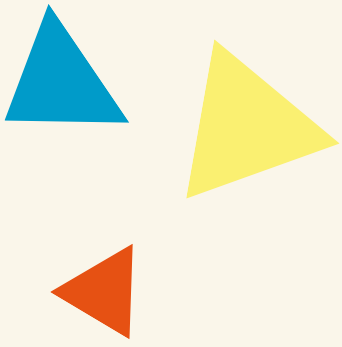
- razmišljati kritično in celostno,
- ocenjevati in povezovati argumente,
- prepoznavati napake v razmišljanju,
- spoštljivo izražati različna mnenja
- nastopati samozavestno,
- poslušati – ne le govoriti.

Debaterji se ukvarjajo s kompleksnimi temami (politika, etika, znanost), razvijajo logično sklepanje, pisanje, analizo in javno nastopanje.

V družbi, ki pogosto deli, debata uči poslušati, razumeti in graditi mostove – tudi, kadar se ne strinjamo.

YPSILON

ZIP